

Obsah

Předmluva 4

KNIHA ŠESTNÁCTÁ
KRÁL VLADISLAV II. 11
 Roky 1471–1500

Článek první
VOLENÍ A KORUNOVÁNÍ VLADISLAVA II. 12
 (březen–září 1471)

Rozhled časový. Čelné osoby v Čechách té doby. Uzavření přípravná. Kandidáti českého trůnu. Saský kníže Albrecht u Lokte. Král Matyáš a rokování v Německém Brodě; sněm svatojiřský v Praze. Psaní legáta Rudolfa. Ctibor z Cimburka a Dobeslav Lubelčik, jednatelé polští. Sněm veliký na Kutné Hoře: volení krále Vladislava II. Scény v Jihlavě. Albrecht Saský na Kolíně. Poslové čeští v Krakově a kapitulace Vladislava II. Biskup Tas na dvoře polském. Sněm říšský v Řezně. Králova přísaha na hranicích a příjezd do Prahy; korunování. Výjezd do Kutné Hory.

Článek druhý
**NEROZHODNÉ BOJE
 A VYJEDNÁVÁNÍ MEZI KRÁLI** 37
 (Roky 1471–1475)

Nezdárný pokus o svržení Matyáše z trůnu. Nový papež Sixtus IV. Sněmy české a kníže Viktorín. Nesnáze katolického duchovenstva v Čechách. Synové krále Jiřího na Kladsku a jejich odřeknutí se kalicha. Nový legát papežský v Uhrách a v Polsku; příměří budínské a sjezd v Německém Brodě. Kníže Viktorín vykoupil se postoupením města Kolína Matyášovi; Vilém z Pernštejna. Sjezd v Nise a první sněm v Benešově. Vlastenecký duch národu a chování se k němu obou králi. Sjezd v Opavě jalový. Císařovy úklady proti Matyášovi a zahraniční poměry české. Dvě sobě odporné smlouvy a druhý sněm benešovský.

Král Matyáš u Hradiště a sjezd na Polné. Veliká válečná výprava ve Slezsku, Arnošt Saský a páni čeští co prostředníci. Osobní králův sjezd a usnesení vratislavské. Král Matyáš ve Vratislavi. Matyáš zamítá narovnání navrhané sněmy pražským i brněnským.

Článek třetí

ROZTRŽENÍ KORUNY ČESKÉ 72

(Roky 1475–1479)

Kleslost moci české a její příčiny. Král Matyáš v boji proti Turkům. Bouře v městech českých. Rakouské rozbroje. Ženění se králů. Smlouva Vladislavova s císařem. Sněm český o středopostí. Král Vladislav ve Vídni. Smlouva broumovská. Racek Kocovský a obležení Horažďovic. Bohuslav ze Švamberka jat. Smlouva brněnská od Matyáše zavržena. Porážka u Plzně. Vzbouření a sněm podobojích v Praze o sv. Vavřinci. Kolokvium s bratřími českými. Roztržení Koruny české skrze smlouvu budínskou a sjezd olomoucký.

Článek čtvrtý

ČECHY NA NEJNIŽŠÍM STUPNI
UKONČENÍ STARÝCH,
POČÁTKY NOVÝCH ROZBROJŮ 108

(Roky 1479–1485)

Nový obsah a směr dějin českých. Památný sněm svatováclavský 1479 a nové postavení stran. Vzmáhání se půtek náboženských a králova při nich energie; kněz Michal Polák. Jan Filipec, biskup varadínský. Půtky s Rakušany. Urovnání s knížaty saskými v Mostě. Biskup Augustin Lucian v Čechách. Sněmování podobojích v Lounech, Hradci Králové, Nymburce a Slaném. Rokování výboru 20 osob. Mor a krvavá bouře v Praze. Král na sněmu v Čáslavi a v Kutné Hoře. Porady podobojích v Praze. Papežovo marné usilování. Nový sněm kutnohorský o Hromnicích roku 1484. Návrat králův do Prahy. Obrat věci k lepšímu. Zápis obojí strany k pokoji na 32 let. Konečný pokoj náboženský na památném sněmu kutnohorském roku 1485 a ukončení sporu mezi stavy panským a rytířským.

Článek pátý

POROBENÍ LIDU SELSKÉHO
SMRT KRÁLE MATYÁŠE 140

(Roky 1485–1490)

Pravidelný stav země; soud zemský a páni Šlikové. Volení Maximiliána na království římské; sjezd králů Matyáše a Vladislava v Jihlavě.

Nález 14. března 1487 o porobě lidu selského. Poměry církevní: nová sekta, poslušenství v Římě, biskup Augustin, jednota bratří českých a vypovězení jejich do Multan. Král Matyáš a syn jeho Jan Korvín; knížata münsterberská a Jan Zaháňský; bitva u Thomaswalde; dravčí smlouvy. Rozprátení se Vladislava s Matyášem a obrat politiky české. Matyášova churavost a smrt.

Článek šestý

VLADISLAV KRÁL V UHRÁCH 166

(Roky 1490–1494)

Čekatelé uherského trůnu a Vladislavova činnost. Volební sněm uherský a prohlášení Vladislava. Návrat zemí Koruny české. Vladislava do Uher jízda, kapitulace, způsob panování a korunování. Maximilián i Jan Albrecht v Uhrách proti němu. Levláři a sněm v Benešově.

Vladaři čeští a páni moravští. Ochota pánů ke králi a zvýšení moci jejich. Dvojí výprava proti Janu Albrechtovi a mír přešpurský. Čechy provincie. Výprava proti Turkům. Oklamání královny Beatrix. Konec roty černé.

Jednání a konec o levlářích. Ustoupení Jana Filipce do kláštera i jednání o Bohuslava z Lobkovic. Smrt knížete Hynka Múnsterberského a krále Kazimíra Polského. Václav Vlček a císař Fridrich. Poslání pana Roupovského. Soudní nález o svobodě pánů a vladyků. Král Vladislav a nespokojení páni uherští. Nezdářilý pokus vésti podobojí v poslušenství stolice papežské. Bohuslav z Lobkovic a Viktorin Kornel ze Všehrd.

Policejní řád zemský.

Policejní řád zemský.

Policejní řád zemský.

Policejní řád zemský.

Článek sedmý

VRCHPRÁVÍ ŠLECHTY 195

(Roky 1494–1500)

Vítězství šlechty a převaha ducha i výtečníci její. Žádosti o záповěď sjezdů krajských. Sjezd králů v Levoči. Bouře na Kutné Hoře.

Poděbrady postoupeny králi. Vedení desek zemských. Rozdvojení jednoty bratří českých. Nové bouře kutnohorské a potrestání jejich.

Dalibor z Kozojed. Králův příjezd do země a zůstání valného roku 1497. Nařízení o židech a soud nad pány Šliky. Petr z Rožmberka nejvyšší hejtman zemský. Nepokoje ve stavu městském. Smlouva o hrad Rýzemberk. Nevole mezi pány českými a moravskými. Svobody Slezáků.

Petr z Rožmberka odřiká se úřadu svého. Přípravy ke Zřízení zemskému. Zůstání přešpurské. Vydání Vladislavova Zřízení zemského.

Zůstání přešpurské. Vydání Vladislavova Zřízení zemského.

Předmluva 232

KNIHA SEDMNÁCTÁ
KRALOVÁNÍ VLADISLAVA II. 237
 Roky 1500–1516

Článek první
PRVNÍ ODSUDEK STAVU MĚSTSKÉHO 238
 (Roky 1500–1502)

Rozjařený věci stav a Vladislavova slabost. Snahy šlechtické a důležitost odporu stavu městského. Jednota téhož stavu a osvědčení se na sněmu sv. Jeronýma; důtky královy proto a odpověď měst. Registrování archivu zemského a sněmy jalové. Král zamýšlí válku s Turky. Smrt Jana Albrechta, krále polského, propůjčení knížectví Hlohova i Opavy, prodej Kladska. Veliká rozepře mezi stavy a Viktorin ze Všehrd. Obsah žalob a odporů obapolných. Příjezd krále Vladislava do Čech a jednání na sněmu dne 21. února 1502. Nový marný pokus o smíření podobojích s církví římskou. Daň z hlavy na válku proti Turkům a popis obyvatelstva českého. Král vynáší rozsudek svůj mezi stavy a bere jej nazpět. Rozjaření a vzrůstání se stavu městského. Nové pokusy o smíření a konečný rozstrk.

Článek druhý
POTRŽKY NÁBOŽENSKÉ I MANSKÉ 264
 (Roky 1502–1506)

Pokoj bezděčný a rejtářstva. Králova svatba. Válka s Turky. Noví úředníci zemští a Albrecht z Kolovrat. Vjtržnosti pánů Šliků. Sjezd budínský, vítězství fanatismu a nové rozdvojení v zemi. Mandát proti českým bratřím a sněmy roztržité. Postavení bratří v Praze. Biskup sidonský v Čechách. Boje mezi Šliky a Loketskými. Odsudek na Šliky. Poměry manské, válka v Bavořích a slavná Čechů porážka. Zikmund, kníže polský, ve Slezsku a v Lužici. Brojení mezi stavy a Zdeněk Lev z Rožmitálu. Stranné zápisy na Moravě a v Čechách. Jiřík Všerubský z Gutštejna. Vojna loketská i prostředkování Pražanů; upokojení Všerubského; sněmovní nálezy o porovnání Šliků s many a měšťany loketskými. Utrpení a smrt biskupa sidonského.

Článek třetí

DĚDIC KRÁLOVSKÝ

A DRUHÝ ODSUDEK MĚST 289

(Roky 1506–1509)

Stav věcí uherských a záměry strany zápolské. Rozbroje v Uhrách a vkládání se do nich císaře Maximiliána. Tajné smlouvy a válka s ním. Narození královny Ludvíka i smrt královny Anny. Vyjednávání o dědičné právo Ludvíkovo v Uhrách i v Čechách. Páni z Gutštejna nepokojní; nesnáze s falckrabími. Přechvaty a rozbroje stavu městského. Rozmnožení moci kancléřovy, jeho spojení s městy a nové dekrety proti bratřím i židům. Ukrutnosti Jiříka Kopidlanského. Zápis i manifest šlechty a odpověď stavu městského. Částečné vyřízení rozepře stavovské. Půtky mezi nejvyššími úředníky. Památný sněm a smlouva svatojakubská. Králův příjezd do Prahy a korunování Ludvíka dítěte. Král co rozsudí mezi kancléřem a soudci zemskými; jeho druhý rozsudek mezi stavy; též mezi Pražany Starého i Nového Města. Vzbouření proti Uhrům na Malé Straně.

Článek čtvrtý

PRÁVA KORUNY ČESKÉ 316

(Roky 1509–1512)

Záležitosti zahraniční; manové Koruny české, falckrabě Ludvík a Jiří, kníže saský, přijímají léna svá v Praze. Způsob českého sněmování. Narovnání mezi Pražany a Kopidlanským. Pře bratři z Gutštejna i ztráta zámků jejich. Závazek králův o neodcizování zemí a statků královských od koruny, též o chování dítek a dědiců svých. Sněm na Kutné Hoře. Král na Moravě. Pokus o zavedení v městech královských soudů komorních. Dluhy královny a rukojmí za ně správcové zemští. Sněm svatohavelský roku 1510. Král ve Vratislavi a půtky s Uhry. Nové strany. Nové vzbuzení a ukojení sporu náboženského; universita pražská; čeští bratři. Prodloužení míru mezi stranami podjednou a podobojí. Rozstrk mezi stavy.

Článek pátý

PŮTKY STAVOVSKÉ A KNÍŽE BARTOLOMĚJ 342

(Roky 1512–1514)

Nové vzbuzení sporů skrze města. Jan Hlavsa. Pan Lev vrchní správce. Sněm o sv. Kateřině a smlouvy v Kladsku. Kníže Bartoloměj a Vratislavští. Marné rokování mezi stavy. Zápis stavu městského

s knížetem Bartolomějem. Sjezdy po krajích, povstání Mělnických, pevnění hradu Pražského. Sjezd a manifest stavu městského; řeči knížete Bartoloměje. Král Vladislav získán pro města pod výminkami. Sněm v Kolíně a obležení Skály. Nesnáze od obcí. Bouřlivé scény před králem v Tatě a v Budíně. Osobní poměry. Nové sněmování a opětný nezdar jeho.

Článek šestý

KONEC KRALOVÁNÍ VLADISLAVA II. 372

(Roky 1514–1516)

Působení knížete Bartoloměje a pánů Rendla a Procka; Ladislav z Boskovic. Psaní Pražanů a pana Lva ke králi polskému a odpověď tohoto. Korucká válka v Uhrách a pomoc knížete Bartoloměje. Sjezd panský a srovnání v Kutné Hoře. Sněm sv. Marie Magdalény. Konšel Vilémek a Havlíček v Praze odpraveni. Český tábor u Budína. Páni čeští proti knížeti Bartoloměji a Rendlovi. Císař Maximilián a král Zikmund. Poslední sjezd budínský. Páni Kostka a Rendl v úřadech. Smrt knížete Bartoloměje. Sněm svatodušní v Praze a kníže Karel. Slavný sjezd panovníků ve Vídni a zasnoubení Ludvíka i Anny. Jalové sněmování v Čechách. Smrt krále Vladislava i poslední jeho vůle.

KNIHA OSMNÁCTÁ

KRALOVÁNÍ LUDVÍKA I. 399

Roky 1516–1526

Článek první

SMLOUVA SVATOVÁCLAVSKÁ 400

(Roky 1516–1518)

Další klesání svornosti a moci české. Marné sblížení a nové roztržky stran. Jednání s císařem Maximiliánem. Vilém z Pernštejna, sjezd benešovský a porady městského stavu. Uznání císaře a krále polského za poručníky krále Ludvíka. Marné sněmování. Jindřich Bohnický. Zášť Hynka Bočka z Kunštátu a Buriana Trčky. Výprava pana Lva proti sedlákům. Šťastné upokojení země skrze smlouvu svatováclavskou a sněm o sv. Kateřině. Sjezd na Kladsku. Neshoda o královskou sankci. Konečný součet dluhů po králi Vladislavovi.

Článek druhý

KRÁLOVA NEZLETILOST

NOVÉ SPLETKY A PŮTKY 419

(Roky 1518–1521)

Poušechný způsob věcí. Jednota obcí pražských. Ohled na Uhry. Kde měl král činiti přísahu. Vilém z Pernštejna ve sporu Čechů s Moravany. Poslové čeští v Budíně. Volení krále římského. Způsob správy kraje Čáslavského. Spor s Uhry o příjezd králův do Čech. Nové povzbuzení nepokojů náboženských. Spor mezi stavy o berni. Páni Šlikové a groše jáchymské. Sněmovní zápis podstrčený. Překážka příjezdu králova, mor v Čechách. Půtky mezi městy a zemany; Petr Suda a dobytí Janovic. Spor o dopomáhání práva; Albrecht Rendl †. Král Ludvík a Pražané. Sulejman I. v Uhrách, ztráta Šabce i Bělehradu; pozdní pomoc česká. Vzmáhání se různic náboženských.

Článek třetí

KRÁL LUDVÍK V PRAZE

OBNOVA MOCI KRÁLOVSKÉ 449

(Roky 1521–1523)

Žádost restaurace moci královské. Páni Zdeněk Lev a Petr z Rožmberka. Nechuti mezi Čechy a Uhry. Králův příjezd do Čech. Jeho rádcové cizozemští. Neshody mezi králem a stavy. Prísaha královská. Korunování královny Marie. Způsoby královského dvoru v Čechách a nespokojenost krále Zikmundova. Svídnická obec a spor právní se Slezáky. Pamětní spis stavu městského. Poselství Jakuba Pisa u krále Zikmunda. Obrat ve věcech českých. Propuštění všech úředníků zemských. Obnova moci královské. Kníže Karel Münsterberský a noví úředníci zemští. Revize Zřízení zemského. Pan Lev v nemilosti; přímlyvy krále Zikmunda. Král na odjezdu v Kutné Hoře a na Moravě. Veliké vybírání berní v Čechách.

Článek čtvrtý

REAKCE VÍTĚZNÁ 476

(Roky 1523–1525)

Křehkost restaurace; vzrnající se různice náboženské. Sněmy podobojích. Sjezdy v Sedlčanech a v Novém Městě za Vídní. Luther a Čechové; spor onoho s Lukášem a s jednotou bratří českých. Havel Cahera, zrádný administrátor podobojí. Mistr Pašek primas a počátek reakce v Praze. Vliv uherský v Čechách a kancléř Ladislav Salkan. Sněm svatomarkétský.

Tři náčelníci reakce a veliké pohnutí v Praze. Paškovo vítězství a nestatečnost knížete Karla. Vypovídání pokročilých podobojích z Prahy. Sněm o sv. Ondřeji. Pan Lev opět nejvyšším purkrabím; pŕtky jeho s pány z Rožmberka. Sjednovení se katolíků a kališníků na základě kompaktát basilejských. Překážky jemu v cestu kladené. Události zahraniční. Konec řádu křižovnického v Prusích.

Článek pátý

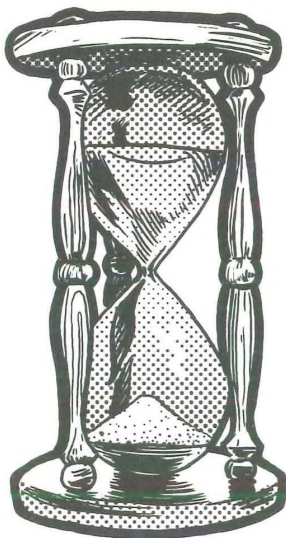
ROSTOUCÍ ROZBROJE

A ŽALOSTNÝ KRÁLŮV KONEC 497

(Roky 1525–1526)

Zmatky a rozbroje v Uhrách. Veliké poselství české v Budíně a marné vyjednávání s legátem papežovým. Bouřlivý sněm hatvanský. Jan Hlavska u krále. Sněm kolínský první. Zpupnost Jindřicha z Rožmberka. Sněm kolínský druhý. Nový převrat v Uhrách. Sulejman I. táhne na Uhry; zpozdilost těchto. Král volá Čechy na pomoc; páně Lvův odpor nepřímý. Zrádné Zápolského úmysly. Ludvík opouští Budín. Kdo z Čech byl u něho. Králova slova v Tolně a nezřízenost vojska. Bitva u Moháče a smrt krále Ludvíka. Noviny o tom v Praze. Sulejmanovo se chování. Nalezení a pohřeb mrtvolky královské. Závěrečné úvahy.

Slovníček 518

Ústřední knihovna
právnícké fakulty MU
Brno

